

Handläggare: Maria Andersson
Telefon: 08- 508 25 910

Till
Socialnämnden

Forsknings- och utvecklingsplan för 2013 samt strategi för att stödja implementering av evidensbaserad praktik och resultatstyrning

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner forsknings- och utvecklingsplan 2013
2. Socialnämnden godkänner strategi för att stödja implementering av evidensbaserad praktik och resultatstyrning.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Föreliggande ärende är plan för forskning och utveckling (FoU-plan) med syfte att stödja systematisk utveckling av en evidensbaserad praktik och resultatstyrning inom socialtjänsten i Stockholms 14 stadsdelar samt stadsövergripande verksamheter.

Ärendet omfattar förslag avseende:

- FoU-verksamhetens fokusområden 2013
- Strategi för att stödja implementering av resultatstyrning och evidensbaserad praktik i socialtjänsten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid utvecklingsenheten, avdelningen för stadsövergripande frågor i samråd med stadens FoU-råd och Stockholms socialtjänstakademi.

Bakgrund

Forsknings- och utvecklingsarbetet inom socialtjänsten i Stockholms stad ska bidra till bättre resultat för brukarna genom att stödja stadsdelarna i att etablera en evidensbaserad praktik och erbjuda insatser baserade på bästa tillgängliga kunskap. FoU-verksamheten ska bedrivas nära praktiken. Vidare ska den ha ett tydligt stockholmsperspektiv och vara ett komplement till statliga myndigheters forskning.

En plan på prioriterade områden tas fram varje år med hjälp av FoU-rådet där sex avdelningschefer samt chefen från strategiska enheten på socialförvaltningen ingår, i samråd med Stockholms socialtjänstakademi. (se bilaga för ledamöter) Socialtjänstakademien är ett forskningsråd som har till uppgift att vara rådgivande i frågor som rör forsknings- och utvecklingsverksamheten. Syftet är att forskarna tillsammans med politiker och tjänstemän i Stockholms stad ska underlätta att ny kunskap på det sociala området når de som utför det praktiska arbetet ute i verksamheterna. Att ha forskare knutna till Stockholms stad socialtjänst ger stadens en unik möjlighet att höja den vetenskapliga nivån i de utvärderingar och metodutvecklingsprojekt som ofta initieras inom ramen för Individ och familjeomsorgen och är ett led i arbetet för en socialtjänst i världsklass.

Målen för socialförvaltningens forsknings- och utvecklingsarbete är:

1. FoU-projekt som finansieras får effekt i stadens verksamheter
2. FoU-projekt som finansieras uppnår sina projektmål.
3. Resultaten av de FoU-projekt som finansieras sprids i staden
4. Stadsdelsförvaltningarna är nöjda med FoU-arbetet avseende:
  - Kännedom om FoU-verksamheten
  - Tillgänglighet och kvalitet på det stöd som erbjuds
  - Kvalitet på de kunskapsunderlag som produceras
  - Delaktighet och medskapande i planering och genomförande av verksamheten

Det föreliggande förslaget på FoU-plan bygger vidare på och utvecklar den inriktning för arbetet som tidigare slagits fast av Socialnämndens sammanträde i september. (dnr.3,2- 0010/2012).

Ärendet

FoU-verksamhetens fokusområden 2013

Följande fokus för forskning och utveckling inom respektive verksamhetsområde föreslås för 2013:

Funktionshinderområdet

- Validering och utveckling av DUR¹

Ekonomiskt bistånd

- Utvecklingsarbetet med att implementera gemensamma bedömningsinstrument för jobbtorg och ekonomiskt bistånd följs och design för att under 2014 koppla utvecklingen till forskning och utvärdering tas fram.

Den sociala barn och ungdomsvården

- Fortsatt utveckling av insatsen kontaktperson/kontaktfamilj (plan presenteras i februari 2013)
- Plan för fortsatt utveckling av öppna serviceinsatser barn och ungdom tas fram

---

¹ Kommunfullmäktige i Stockholms stad fattade 2007 beslut om att alla utredningar inom socialpsykiatri i Stockholms stad ska göras med stöd av utredningsmetoden DUR (Dokumentation, Utvärdering, Resultat) som ett led i att öka rättssäkerheten i handläggningen för både utredare och brukare.

- Utvärdering av effekterna för klienterna i socialfondsprojektet evidensbaserad praktik inom barn- och ungdomsvården.
- En design för utvärdering av effekterna för barnen som kommer till Barnahus som beräknas öppna under våren 2013.
- Utvärdering av projekt för unga vuxna med kriminell livsstil i Spånga-Tensta och Rinkeby – Kistas stadsdelsförvaltning.
- Utvärdering av föräldrastödsutbildning för att förebygga våld.

Missbruk

- Fortsatt utveckling av stödet för implementering av ASI med särskilt fokus på uppföljning
- Sammanhållen plan för fortsatt utveckling kring temat genus i missbruksvården tas fram

Hemlöshet

- Strategin för att motverka hemlöshet kommer omfatta en plan för forskning - och utveckling, fortsatt utveckling av bostad först och boendestödsutbildning. En särskild satsning på utvärdering av stadens lågtröskelboende kommer att göras under 2013.

Förebyggande/Prevention

- Utvärdering av Trestadsprojektet (finansieras genom medel från regeringens ANDT kansli)
- Fördjupad analys och forskning på data från Stockholmsenkäten.

Brukardelaktighet

- Förvaltningen delfinansierar och stödjer FORSAS (Förbundet för forskning inom socialt arbete) konferens i mars 2013 med tema brukardelaktighet och inflytande.
- Samarbete med socialstyrelsen kring implementering av metod för att stödja klienter att ta del i beslutsprocessen (utifrån modellen ”shared decision making”)
- Vägledning för brukardelaktighet tas fram,
- Vägledning för genomförande av brukarledda undersökningar tas fram

Förändringar avseende lokala utvecklingsmedel

Förvaltningen föreslår att andelen av FoU-budgeten som öronmärks för lokala utvecklingsprojekt även under 2013 är 3 mkr. Uppföljning av FoU - verksamheten visar dock att det finns risk att utvecklingsprojekten blir för splittrade och oöverskådliga om arbetet bedrivs i många små projekt. Förvaltningen föreslår därför att medel delas ut till tre till fyra större lokala utvecklingsprojekt. Dessa ska

involvera fler än en stadsdelsförvaltning, vara av strategisk betydelse för staden som helhet och ha tydlig forskningsanknytning. Ansökan om medel kan göras mellan januari och maj.

Strategi för att stödja implementeringen av resultatstyrning och evidensbaserad praktik

I budget 2012 fick förvaltningen i uppdrag att ta fram en implementeringsstrategi för att resultatstyrning och evidensbaserad praktik införs inom stadens alla socialtjänstverksamheter och att samverkan med andra myndigheter utvecklas.

I detta ärende föreslår förvaltningen en strategi för att stödja implementeringsarbetet. Utgångspunkten är att implementeringen sker i stadsdelsförvaltningarnas ordinarie arbete och verksamhetsutveckling. FoU-verksamheten stöder stadsdelsförvaltningarna implementeringsarbete genom en tydligare prioritering av utvecklingsprojekt som inriktar sig på resultatstyrning och evidensbaserad praktik.

Resultatstyrning innebär att flytta fokus från vad som görs till vad som åstadkommes för brukar- och medborgargrupper i Stockholm. Centralt inom resultatstyrningsperspektivet är att man ständigt fokuserar på vilka resultat som verksamheten ska uppnå för sin målgrupp. Resultatstyrning innebär att i ett första steg, med stöd av indikatorer, mäta om det arbete som utförs och de insatser som ges resulterar i att målen med insatserna uppnås. I ett andra steg innebär det att styra arbetet mot att i största möjliga mån använda arbetssätt och insatser som ger goda resultat. Detta för att effektivisera arbete och i ett långsiktigt perspektiv ha verksamheter med mycket god kvalitet. Ombärligt för en lyckad implementering är ett tydligt ledarskap och en kultur som stödjer ett resultatfokuserat arbete.

En evidensbaserad praktik innebär att ett ständigt, systematiskt lärande där kunskap från brukare, praktiker och från forskningen vägs samman och används i klientarbete såväl som i övergripande utvecklingen av verksamheten. Syftet är att brukare ska få tillgång till bästa insatser och att resurser ska användas effektivt. Inom evidensbaserad praktik talar man ofta om en beslutsprocess i flera steg. Först formuleras behovet av information till en fråga som går att besvara, efter det söker man bästa tillgängliga kunskap för att besvara frågan och värdera den kunskap som finns med tanke på dess vetenskapliga tillförlitlighet och användbarhet. Sedan integreras den kritiska värderingen med den professionella kompetensen, den

berörda personens unika förutsättningar och önskemål. Slutligen utvärderar man åtgärden och effektiviteten.

Förvaltningen föreslår följande områden där FoU verksamheten kan ge stöd till implementering av resultatstyrning och evidensbaserad praktik inom socialtjänsten:

Processtöd och delfinansiering av utvecklingsarbetet inom socialtjänstens verksamheter.

FoU verksamheten tillhandahåller:

- processtöd och forskarsamverkan i lokal verksamhetsutveckling
- samordning av kompetensutveckling
- Samverkar med forskning - och utvecklingsenheter hos relevanta aktörer t.ex.. Stockholm läns landsting, arbetsmarknadsförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt länskommunerna.
- finansiering av större strategiska projekt för utvärdering och forskning samt utlysning av lokala utvecklingsmedel

Samla, systematisera, skapa och sprida kunskap.

Detta görs genom att:

- kartläggningar och behovsanalyser genomförs
- vägledningar kring för tillfället bästa kunskap tas fram
- stödja utveckling av lokalt uppföljningsarbete
- utveckla former för systematisk kommunikation och kunskapsspridning (bl.a. uppbyggnad av webbaserad projekt/kunskapsbank, FoU Årsrapport 2012, FORSA² konferens 2013, FoU-konferens 2014)

Erbjuda stöd till chefer och medarbetare för att förtydliga vad begreppen resultatstyrning och evidensbaserad praktik innebär i det dagliga arbetet.

Genom att:

---

² Socialförvaltningen är medarrangör i Förbundet för socialt arbete (FORSA) nationella symposium om brukarinflytande i forskning och praktiken 14-15 mars.

- sprida den modell för chefsstöd och kompetensutveckling som utvecklas inom ramen för Socialfondsprojektet om en evidensbaserad praktik i den sociala barn och ungdomsvården, till andra områden inom socialtjänsten.
- Möjliggöra erfarenhetsutbyte av den kunskap som byggts upp i stadsdelsförvaltningarna med hjälp av lokala utvecklingsmedel som delats ut till utveckling av resultatstyrning och evidensbaserad praktik under 2010 och 2011.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner de prioriteringarna i forskning och utvecklingsplanen för 2013 som är framtagna i samråd med socialtjänstakademien och FoU – rådet.

Förvaltningen anser vidare att det under 2013 finns anledning att fortsätta arbetet med att utlysa lokala utvecklingsmedel som kan sökas av stadsdelsförvaltningarna. Det är dock angeläget att medlen delas ut till tre till fyra större strategiska lokala utvecklingsprojekt för att säkerställa att effekten av forskning och utvecklingsprojekten blir uppföljningsbara och sprids mellan de olika stadsdelsförvaltningarna.

När det gäller strategi för att stödja implementering av resultatstyrning och evidensbaserad praktik samt samverkan med andra myndigheter föreslår förvaltningen att FoU – verksamheten får i uppdrag att arbeta med stöd till den lokala socialtjänsten utifrån de i ärendet föreslagna områdena. Det arbete som sker när det gäller uppbyggnad av statistik – och uppföljningssystem inom förvaltningen och på stadsledningskontoret är också en nödvändig komponent i strategin. Utgångspunkten är dock att implementeringen sker inom stadsdelsförvaltningarnas ordinarie arbete och verksamhetsutveckling med stöd från avdelningen för stadsövergripande sociala frågor på förvaltningen.